

Jean-Pierre Soler i Molina, pipaire

<<https://solerpipas.com>>

Text > JOSEP CAMPMAYÓ, escriptor

Foto > TONI VILCHES

Va néixer a Cogolin, a tocar de Saint-Tropez, però tothom el coneix com el pipaire d'Amer. O, simplement, en Jean-Pierre de les pipes. Que nasqués en plena Costa Brava va ser una casualitat propiciada per la Guerra Civil espanyola. Que acabés essent pipaire, no. Més aviat, el fet que a casa treballessin des de sempre amb les rabasses de bruc va ser determinant. Jean-Pierre Soler i Molina (Cogolin, 1942) va fer seva la memòria d'un ofici que els Soler exerceixen, com a mínim, des de 1880. El text d'un excursionista de final del segle XIX ubica el molí de les Pipes a tocar del rec d'Amer, en un edifici ja desaparegut, on compartien espai la farina i els escalaborns de rabassa de bruc abans de convertir-se en fornets per cremar tabac. Va aprendre dels oncles a tallar la fusta, a escollir les vetes més dures, les que aguanten bé la flama mentre es fuma. Va heretar molts anys d'experiència. Però la tornada a Amer, quan ja va ser possible reprendre l'exportació, li va permetre ser pioner en l'ús de noves tecnologies. Explica amb orgull que el primer que va fer quan va agafar les regnes del vell taller va ser millorar les condicions de treball. Molta de la feina pesada es feia a mà i a la intempèrie. Va mecanitzar el trasllat de la fusta pesant, el transport dels sacs plens per ser venuts i va recondicionar la vida dels operaris. Sempre pensava —i pensa encara— com fer un altre pas. Va adquirir el material necessari per esmolar ell mateix les serres, i així mantenir un alt nivell de qualitat en la fusta tallada. Aquest esforç

va convertir can Soler en un referent mundial. D'arreu venien a Amer a comprar sacs d'escalaborns de bruc per fer pipes. Recorda que els japonesos, exigents com ningú, venien a casa seva perquè volien només el que ell els tallava.

En Jean-Pierre ha viatjat molt venent el seu ofici. Quan va decidir recuperar la fabricació de pipes, que havia quedat arraconada per la producció de fusta per fer-les, en Soler va incorporar a la seva vida un estímul nou. Ho demostra la col·lecció ingent de pipes de tot el món que guarda. D'arreu, de més de cinc mil llocs i formes diferents. En el seu petit museu conserva, també, reconeixements per la seva tasca de bomber voluntari, entre d'altres, i de les competicions de fumador de pipa en les quals participa assíduament. Aquesta setmana a Itàlia, l'altra als Estats Units, una altra a Àustria. Ara, a part de fer pipes artesanament, quasi com a afició, i de vendre-les per encàrrec o en fires d'artesans, competir per mantenir la pipa encesa com més temps millor ha esdevingut una de les seves activitats més cobejades.

Tot això ho explica mentre ens ensenya com s'ha de mantenir encès el forn, amb gràcia, sense pressa, amb la pipa de la tarda penjada dels llavis. O aguantant-la amb la mà mentre aprofita per mostrar fotografies dels més de vuitanta anys de vida dedicats a les pipes. Mirat de lluny podria semblar un vell llop de mar fent memòria. Però és en Jean-Pierre, el pipaire d'Amer.